

Neler Oluyor? *Bilim insanları isyanda*

Tümü

Niekolaas Johannes Lekkerkerk

Röpler

"Başarı çok göreceli"

Beğen 4

4

Hale Eryılmaz / 06.04.2015

2014 Akbank Sanat küratör yarışması birincisi Hollandalı genç küratör Niekolaas Johannes Lekkerkerk'e 2013 Akbank yarışmasının birincisi Franz Thalmair'e sorduğumuz soruları sorduk. Bakın ne yanıtlar aldık.

Birbirinden başarılı sergilerin rekabetçi dünyasında, yavaşlama emaresi göstermeyen global sanat pazarında küratörün rolü nedir?

Bu hızlandırıcı mekanizmalara ve ilgi arayan ekonomiye izin vermek ve kendi pratiğini de buna göre ayarlamak; uygun, gerekli bir mesafeyi koruyarak elbette; kıyıda köşede kalmış, geri bırakılmış, içe kapanık alanlara yönelmeli; Giorgio Agamben'i yorumlarsak çağdaşı yakalamak gölgelerde olmayı ve modanın dışında kalmayı gerektirir.

Küratörün rolü eskiden neydi?

Düşünerek iş yapmak.

Londra'da Serpentine'in küratörü Hans Ulrich Obrist, Münih'te Haus der Kunst'un küratörü Okwui Enwezor ve New York'taki New York Museum'un küratörü Massimiliano Gioni gibi küratörler yıldız isimlere dönüştü mü? Siz kim olmak istersiniz?

Tamamen örtük ve belirsiz ama mümkün olduğunca da radikal ölçülerde hadiseli.

Küratörel seçimlerin bir müzenin/galerinin eleştirel ve finansal başarısını sağlama alabileceğini düşünüyor musunuz?

Başarı çok göreceli bir ölçüt - eleştirel, belki, finansal, belki değil.

Küratör olmak sizce sanat okulları aracılığıyla öğretilen bir şey mi?

"Bir şey olmanın" "bir şeyler öğrenmek" yoluyla tesis edildiğini düşünmek gibi klasik bir hata var burada; öyle sanıyorum ki kişi - pratik yaparak - sürekli bir oluş halindedir, küratörlük mertebesine tam olarak varamaz. Aynı şey diş hekimleri ve avukatlar için de geçerlidir.

Teoriden geliyor olmak daha mı iyi?

Neye göre daha iyi? Pratiğe göre mi? Eğer küratör olarak kendi kaydınızı çağdaşıya dökme çabasında tercih ettiğiniz yol bu ise neden olmasın? Benim için her zaman her ikisi de iyi, eş zamanlı olarak ve daha da fazlası.

Aksanat'ın mekanını nasıl çözümlediniz?

Her zaman ortama duyarlı olmaya çalışırım, belli bir zaman ve

Bu yılın birincisine geçtiğimiz yılın birincisine sorduğumuz soruları sorduk.

mekan içinde verili olana karşılık vermeye çalışırım. Mekan o süreçte bir vasıta, kapsayıcıdır, bu durumda algısal farkındalığı kıskırtmak, harekete geçirmek adına sadece ufak tefek "müdahaleler" yeterli oldu.

Aksanat'ın dışında olan bitene dikkat ettiniz mi?

Şüphesiz.

İlk baştaki fikriniz neydi ve serginin İstanbul'da olması bu ilk fikirde değişikliğe sebep oldu mu?

Percussive Hunter sergisi günümüzde - insan olarak - toprağa bağlı olma konusunu işliyor; başka cisimlerde ve varlıklarda, onların maddesel oluşlarında, etkinliklerinde, işleyişlerinde bulunan maddesel olma ve sonik rezonans süreçlerine bakarak kendimizi nasıl madde gerçeğine (bu Yeryüzünden olma) daha hassas, daha açık kılabiliriz sorusunu araştırıyor. Yani ortaya konan yaklaşımlar ve konuların doğaları ve aciliyetleri bakımından daha evrensel olmaları itibarıyla yanıtım hayır.

Daha önceki Aksanat sergileri hakkında bilgi sahibi misiniz?

Daha önceki sergilerle ilgili araştırma yaptım, özellikle Akbank Sanat Uluslararası Küratör Yarışması dahilindeki son iki sergi hakkında.

Kişisel websiteleri ve blogların herkesi bir kamusal serginin küratörü olma noktasına getirdiği şu çağda bu çok özel mevkiiler küratörlük alanında kariyer yapmak isteyenler için büyük önem arz ediyor. Sizin Akbank sergisinde yaptığınız gibi bir fark yaratmak isteyen neler yapmalı? Genç küratörlere tavsiyeleriniz neler olur?

Şu an profesyonel küratörlüğün maruz kaldığı yüzeysel popülerleşme, flörtöz durum ile doğru düzgün küratörlüğü karıştırmamak lazım. Diğer bir deyişle, tüm bu havai "küratörlük meşgaleleri" küratörlük ve sanat terimleri ile tehlikeli bir biçimde (ve bilmeyerek) sanki "radical chic" (radikal züppe) imişler gibi davranıyorlar. Ancak çoğu zaman (her zaman) söz konusu oyunla ilgilenilebilmek için gereken politik, bağlamsal ve etik alt desteklerden ve mecburiyetlerden yoksun, mahrum oluyorlar. Mevkisi olsun olmasın, uzmanlaşmış olsun olmasın küratörlük her daim bir bloga, vloga, bilmem neye... moda etiketi, gardrop, ya da küratör elinden geçmiş espresso çekirdekleri vb. görüntü eklemek adına yapılacak seçimlerden çok daha fazlası olacaktır. Bir şeye özen göstermek ve sorumluluğunu almak, karmaşıklığı iredelleyip onunla uğraşabilmek, düşüncelerle fikirleri, nesnelere durumları çarpırtılmayı desteklemek her zaman algı üretiminin çok boyutlu ve kolektif süreci olmuştur; bireysel zevk oluşturmak ile ilgili değildir bu.

Sizce küratörlükte yaşın önemi var mı?

Genelde atfedilen önem bence gereksiz.

Fransa gibi küratörün genelde muhafazakar bir role soyunduğu ülkelerde sanatsal yenilikten çok sanat tarihine bağlılık söz konusu. Sanatsal yenilik nedir sizce?

İlla ki genelleme yapacaksak Fransa'nın fikirler deneyimlemek, kavramlar ortaya koymak hususunda uzun bir tarihi ve geleneği olagelmıştır ve hala var. Felsefik, teorik ve sanatsal açıdan... O yüzden katılmıyorum yorumunuza.

Küratörlükte ve sanatsal pratikte size kişisel gelen nedir?

Arkadaşlık ve keyif.